

Praha dne 3. prosince 2019
Č. j.: MZP/2019/710/9872
Vyřizuje: Ing. Dlouhá
Tel.: 267 122 314
E-mail: Klara.Dlouha@mzp.cz

Povodí Moravy, s.p.
Dřevařská 11
602 00 Brno

Věc: Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu obsahu Aktualizace Zásad územního rozvoje Zlínského kraje z hlediska vlivů na životní prostředí

Oprávněný investor, Povodí Moravy, státní podnik, zažádal v rámci zkráceného postupu pořizování Aktualizace Zásad územního rozvoje Zlínského kraje (dále také „AZÚR ZK“) dle ustanovení § 42a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) Ministerstvo životního prostředí (dále také „MŽP“) k vydání stanoviska podle ustanovení § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona, zda má být návrh obsahu AZÚR ZK posouzen z hlediska jeho vlivů na životní prostředí.

Návrh obsahu AZÚR ZK se týká vymezení plochy pro vodní dílo Vlachovice (dále jen „VD Vlachovice“) včetně souvisejících veřejně prospěšných staveb – dvou vodních nádrží na toku Smolinka a Sviborka, odkud bude voda převáděna do VD Vlachovice a vodovodu, který bude rozvádět vodu z VD Vlachovice třemi hlavními směry k obcím Sehradice, Slavičín a Lidečko. Pro VD Vlachovice včetně souvisejících staveb je předpokládáno vymezení plochy o rozloze 430,64 ha. Návrh obsahu AZÚR ZK obsahuje invariantní návrh plochy, jelikož vzhledem k dosavadnímu prověřování lokality pro akumulaci povrchové vody a hustotě zástavby nelze najít jiné možné vymezení.

Oprávněný investor předložil MŽP pro vydání požadovaného stanoviska následující podklady:

- stanoviska příslušných orgánů ochrany přírody (Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství a Agentury ochrany přírody a krajiny, Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti (dále jen „CHKO“) Bílé Karpaty) z hlediska možného významného vlivu na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), přičemž Agentura ochrany přírody a krajiny, Regionální pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty vydala stanovisko se závěrem, že návrh obsahu AZÚR ZK může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) a ptačích oblastí (dále jen „PO“) ležících na území Zlínského kraje,
- popis návrhu obsahu AZÚR ZK,
- grafický zákres VD Vlachovice včetně souvisejících staveb v předmětném území,
- koordinační výkres zobrazující limity využití území.

K výše uvedenému Vám MŽP sděluje následující:

MŽP dle ustanovení § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona a postupem podle ustanovení § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) s přihlédnutím k výše uvedeným podkladům vydává na základě Vaší žádosti následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, a to zejména k popisu vymezované plochy pro VD Vlachovice včetně souvisejících staveb, charakteristice dotčeného území a stanovisku příslušného orgánu ochrany přírody, požaduje posouzení návrhu AZÚR ZK z hlediska vlivů na životní prostředí a zároveň stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů zmiňované AZÚR ZK na životní prostředí a na lokality soustavy Natura 2000. Návrh AZÚR ZK může mít potenciální významný vliv na životní prostředí, a proto je nezbytné provést jeho posouzení jak z hlediska vlivů na životní prostředí, a to v plném rozsahu dle přílohy stavebního zákona, tak i z hlediska vlivů na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

Odůvodnění:

Porovnání s kritérii pro zjišťovací řízení podle přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí:

1. Obsah koncepce, zejména s ohledem na:

a. účelnost stanovených variant řešení k dosažení sledovaných cílů koncepce –

Návrh obsahu AZÚR ZK obsahuje invariantní řešení výše zmíněné plochy pro záměr VD Vlachovice včetně souvisejících staveb. Na základě podkladů obdržených od oprávněného investora nelze vzhledem k dosavadnímu prověřování umístění VD Vlachovice s přihlédnutím k hustotě zástavby a ke geomorfologickým, hydrologickým a geologickým podmínkám stanovit jiné možné vymezení. Varianty umístění VD Vlachovice včetně souvisejících staveb uvnitř vymezené plochy budou dále předmětem posuzování vlivů záměru na životní prostředí dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

b. míru, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, a to buď vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo z hlediska požadavků na přírodní zdroje – Návrh obsahu AZÚR ZK stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Realizací záměru dojde k vybudování VD Vlachovice a souvisejících veřejně prospěšných staveb – dvou vodních nádrží na toku Smolinka a Sviborka, odkud bude voda převáděna do VD Vlachovice a vodovodu, který bude rozvádět vodu z VD Vlachovice třemi hlavními směry k obcím Sehradice, Slavičín a Lidečko.

c. míru, v jaké ovlivňuje jiné koncepce – Návrh AZÚR ZK bude mít vztah k řadě dokumentů na národní, regionální i lokální úrovni, jedná se např. o Politiku územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 3, Strategii rozvoje Zlínského kraje 2030, územní plány obcí a další.

d. význam koncepce pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejné zdraví, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje – Zásady územního rozvoje Zlínského kraje, resp. AZÚR ZK, jakožto územně plánovací dokumentace, je koncepcí s významným potenciálem pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví. Jelikož předkládaná AZÚR ZK řeší vymezení plochy pro VD Vlachovice včetně souvisejících staveb a vzhledem k možnému ovlivnění předmětu ochrany EVL Vlára a CHKO Bílé Karpaty, je posouzení vlivů návrhu zmíněné aktualizace na životní prostředí více než přínosné.

e. vliv koncepce na udržitelný rozvoj dotčeného území (včetně sociálně-ekonomických aspektů) – Předmětem této aktualizace je vymezení výše zmíněné plochy pro VD Vlachovice včetně souvisejících staveb. Realizace této aktualizace bude mít zásadní vliv na budoucí zajištění spolehlivého zdroje povrchové vody pro zásobování obyvatel Zlínského kraje pitnou vodou, a v úhrnu tedy i na zajištění předpokladů pro udržitelný rozvoj území.

f. problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které jsou závažné pro koncepci – Záměr VD Vlachovice včetně souvisejících staveb, jenž je předmětem návrhu obsahu AZÚR ZK, může negativně ovlivňovat stav vodního toku pod VD Vlachovice. Realizací AZÚR ZK může dojít k významnému ovlivnění předmětů ochrany a celistvosti EVL Vlára, lze předpokládat negativní ovlivnění CHKO Bílé Karpaty.

g. význam koncepce pro implementaci požadavků vyplývajících z právních předpisů Evropského společenství týkajících se životního prostředí a veřejného zdraví – Předkládaná AZÚR ZK neobsahuje takové změny, které by představovaly významné dopady do oblastí uplatňování práva životního prostředí EU.

2. Charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území, zejména s ohledem na:

a. pravděpodobnost, dobu trvání, četnost a vratnost vlivu – V rámci návrhu obsahu AZÚR ZK lze předpokládat jak vlivy vratné (spojené s dobou výstavby), tak i vlivy nevratné, a to především ve vazbě na zábor zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) nebo z hlediska předpokládaných střetů s CHKO Bílé Karpaty či EVL Vlára.

b. kumulativní a synergickou povahu vlivu – Je nezbytné důkladně vyhodnotit potenciální kumulativní a synergické vlivy a stanovit případná opatření k předcházení, vyloučení či zmírnění kumulativních či synergických vlivů a stanovit případný monitoring.

- c. přeshraniční povahu vlivu** – Potenciální přeshraniční vlivy lze předpokládat zejména v souvislosti s EVL Vlára, která má přesah i na území Slovenské republiky, kde je předmětem ochrany mimo jiné populace sekavčíka horského, jehož existence je přímo závislá na přirozeném vodním režimu toku, dostatečném chodu splavenin, kvalitě i kvantitě vody.
- d. rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví vyplývající z provedení koncepce (např. při přírodních katastrofách, při haváriích)** – Vzhledem k charakteru návrhu obsahu AZÚR ZK je možné očekávat větší rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví při přírodních katastrofách, či při havárii VD Vlachovice.
- e. závažnost a rozsah vlivu (počet obyvatel, který by mohl být pravděpodobně zasažen)** – Jelikož je plocha pro VD Vlachovice včetně souvisejících staveb vymezena v rámci AZÚR ZK v blízkosti obcí Drnovice, Újezd, Vlachova Lhota, Vlachovice a Vysoké Pole, mohou vznikat potenciální negativní vlivy na obyvatelstvo a jejich veřejné zdraví. Předmětná AZÚR ZK tedy může mít potenciál významných a rozsáhlých vlivů.
- f. důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být zasažena, s ohledem na:**
- i. zvláštní přírodní charakteristiku nebo kulturní dědictví** – V blízkosti dotčeného území se nachází zvláště chráněné území (dále jen „ZCHÚ“) CHKO Bílé Karpaty, přírodní památka Podskaličí, či lokalita soustavy Natura 2000 – EVL Vlára. Vzhledem k charakteru návrhu obsahu AZÚR ZK nelze vyloučit negativní vlivy jak na ZCHÚ, tak ani na další přírodní hodnoty v dotčeném území.
 - ii. hustotu obyvatel, osídlení a míru urbanizace** – Vzhledem k charakteru návrhu obsahu AZÚR ZK a situování VD Vlachovice včetně souvisejících staveb do oblastí s větší hustotou obyvatel lze negativní vlivy předpokládat.
 - iii. překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot** – V této fázi není známo překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot v souvislosti s návrhem AZÚR ZK. Tyto údaje budou mj. zajišťovány jako podklady pro následné vyhodnocení vlivů (včetně vlivů synergických a kumulativních) této koncepce na životní prostředí.
 - iv. kvalitu půdy a intenzitu jejího využívání** – Při vymezování plochy pro VD Vlachovice včetně souvisejících staveb lze předpokládat negativní vlivy v podobě záborů ZPF v I. a II. třídě ochrany.
 - v. dopady změny klimatu** – Jelikož návrh obsahu AZÚR ZK souvisí s výrazným nárůstem vodní plochy, jehož důsledkem bude změna kvality

a kvantity vody (např. teplota vody), lze předpokládat negativní ovlivnění (mikro)klimatu v dotčeném území.

g. dopad na oblasti nebo krajiny s uznávaným statusem ochrany na národní, komunitární nebo mezinárodní úrovni – Agentura ochrany přírody a krajiny, Regionální pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty jako orgán ochrany přírody vydal stanovisko se závěrem, že návrh AZÚR ZK může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL a PO ležících na území Zlínského kraje. Může dojít k ovlivnění předmětů ochrany a celistvosti EVL Vlára.

3. Předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti – Přínos posouzení AZÚR ZK je považován za významný především z důvodu zajištění environmentální integrity a prevence závažných či nevratných poškození životního prostředí a lidského zdraví. Jelikož je předmětná plocha v platných ZÚR ZK vymezena pouze jako územní rezerva a dosud nebylo provedeno vyhodnocení vlivů na životní prostředí, je její posouzení v rámci AZÚR ZK nezbytné.

MŽP jako dotčený orgán při pořizování zásad územního rozvoje v souladu s § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR ZK na životní prostředí. Obecně však platí ta zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů AZÚR ZK na životní prostředí dle přílohy stavebního zákona a v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování předložené aktualizace.

Při zpracovávání vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR ZK na životní prostředí je možné vycházet z „Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí“ zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2).

1. U navrhované plochy pro veřejně prospěšné stavby požadujeme jednotlivě vyhodnotit její vlivy na všechny složky životního prostředí a veřejné zdraví. Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy AZÚR ZK na fragmentaci krajiny; střety s migračními trasami živočichů a zachování migrační propustnosti), ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima, krajinu, krajinný ráz, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, a jejich vzájemné působení a souvislosti.
2. V rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí AZÚR ZK provést vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. Vyhodnocení těchto vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétní navržené plochy včetně souvisejících staveb, tak i s ohledem na širší vztahy a vazby i v souvislosti se stavem v území a záměry v území schválenými k realizaci či záměry uvažovanými. Tam, kde budou zjištěny potenciální negativní kumulativní

nebo synergické vlivy, je nutné navrhnout kompenzační opatření a případný monitoring těchto potenciálních vlivů.

3. Posoudit vliv AZÚR ZK na odtokové poměry, resp. na zhoršení povodňového nebezpečí. Dále vyhodnotit vlivy navrhované plochy včetně souvisejících staveb na podzemní a povrchové vody, ochranná pásma vodních zdrojů, změnu vodního režimu krajiny.
4. Požadujeme vyhodnotit vliv AZÚR ZK na ZPF, respektive zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětu a cílů ochrany ZPF, a to především ve vztahu k velikosti záborů zemědělské půdy a také záborům nejkvalitnější půdy v I. a II. třídě ochrany, případně požadujeme uvést opatření vůči těmto negativním vlivům. Dále požadujeme zaměřit se na posouzení nutnosti odejmutí ploch ZPF, snížení velikosti záborů na minimum, posouzení veřejného zájmu, který výrazně převažuje nad zájmem ochrany ZPF (ustanovení § 5 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, ve znění pozdějších předpisů, § 2 vyhlášky č. 271/2019 Sb., o ochraně ZPF, ve znění pozdějších předpisů).
5. Požadujeme vyhodnotit vliv AZÚR ZK na ZCHÚ, je nezbytné vyhodnotit, zda realizací AZÚR ZK nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy ZCHÚ (zejména CHKO Bílé Karpaty). V rámci vyhodnocení požadujeme navrhnout opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení negativních vlivů na soustavu ZCHÚ a opatření zajišťující migrační propustnost území pro živočichy.
6. Požadujeme vyhodnotit vlivy AZÚR ZK z hlediska možných vlivů na územní systém ekologické stability a významné krajinné prvky. Hodnocení zaměřit také na ovlivnění krajinného rázu a ovlivnění ekostabilizačních funkcí vodního toku Vlárý včetně přítoků a přilehlé údolní nivy, jako významného krajinného prvku, a to z hlediska průtokového a splaveninového režimu, kvality vody a vlivů na biotu.
7. Vzhledem k vysokému výskytu sesuvných území požadujeme vyhodnotit vlivy AZÚR ZK z hlediska svahových nestabilit v celém rozsahu navrhované plochy včetně souvisejících staveb.
8. Požadujeme vyhodnotit vliv AZÚR ZK na lokality soustavy Natura 2000, je nezbytné vyhodnotit, zda realizací AZÚR ZK nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany lokalit soustavy Natura 2000 (zejména EVL Vlára). V rámci posouzení vlivů koncepce na EVL a PO požadujeme navrhnout opatření k předcházení, vyloučení nebo snížení negativních vlivů na lokality soustavy Natura 2000 (vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na EVL a PO a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny).
9. Požadujeme vyhodnotit, zda návrh AZÚR ZK naplňuje cíle národních a regionálních koncepčních dokumentů, např. Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Aktualizace Státní politiky životního prostředí ČR 2012 – 2020, Strategie ochrany

biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025, Politika územního rozvoje České republiky, ve znění Aktualizace č. 3.

10. Požadujeme vyhodnotit přeshraniční vlivy AZÚR ZK, především ve vazbě na EVL Vlára.
11. Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů AZÚR ZK na životní prostředí vypracoval závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu AZÚR ZK s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska negativních vlivů na životní prostředí s aktualizací AZÚR ZK jako celkem souhlasit, nebo souhlasit s požadavky včetně jejich upřesnění, nebo nesouhlasit.
12. Požadavky uvedené v tomto stanovisku je nezbytné ve vyhodnocení vlivů AZÚR ZK na životní prostředí a veřejné zdraví relevantně vypořádat a náležitě odůvodnit.

Jak bylo uvedeno výše, jeden z příslušných orgánů ochrany přírody nevyločil ve svém stanovisku dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv AZÚR ZK na lokality soustavy Natura 2000, a proto musí být AZÚR ZK předmětem posouzení podle ustanovení § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho prováděcího předpisu (vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na EVL a PO a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny).

Nevyloučí-li výsledek posouzení podle ustanovení § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny významný negativní vliv koncepce na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, musí pořizovatel respektovat ustanovení § 45i odst. 2 a odst. 8 až odst. 12 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
podepsáno elektronicky

Na vědomí

- MŽP, OVSS VIII – Olomouc, zde
- MŽP, odbor obecné ochrany přírody a krajiny, zde
- MŽP, odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny, zde
- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, zde
- MŽP, odbor geologie, zde
- Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín
- Agentura ochrany přírody a krajiny, Regionální pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty, Nádražní 318, 763 26 Luhačovice